

UUTISET

Keski-Uusimaa alkaa lämmetä hakkeella

Kaukolämmön käyttö jatkaa tasaista kasvuaan ja puun osuus polttoaineena lisääntyy. Keski-Uusimaa siirtyy keväällä lähes täysin hakelämpöön, kun Fortumin Järvenpään lämpövoimala valmistuu.

Fortumin tänä keväänä Järvenpään valmistuva 70 megawatin tehoinen sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos alkaa käyttää purua, kuorta ja metsähaketta, joilla korvataan kaasu ja öljy. Laitoksen hinta on 80 miljoonaa euroa.

Kun Keravalla jo toimii Keravan Energian samankokoinen biopolttoainelaitos, siirtyy Keski-Uudenmaan (Tuusula, Järvenpää, Kerava) kaukolämpö 80-prosenttisesti puupolttoaineisiin.

Fortum Heatin johtaja **Jouni Haikarainen** kertoo, että Metson kerrosleijukattila Järvenpäässä on tehty siten syöpymistä kestäväksi, että siellä pystytään käyttämään metsähaketta lähes täysin. Vanhemmissa laitoksissa, esimerkiksi Joensuussa, täytyy mukana olla enemmän turvetta tai hiiltä.

Järvenpäässä kuuluu Haikaraisen mukaan vuodessa haketta 400 gigawattituntia eli 200 000 kiintokuutiota puuta ja Keravalla saman verran.

Haketta ja kuorta 75 kilometrin säteeltä

Puun toimittavat 75 kilometrin säteeltä sahat, metsäteollisuus ja kone- ja hakeyrittäjät. Haikaraisen mukaan laitos kilpailee Keravan kanssa samoista eristä, mutta puuta on riittävästi saatavissa.

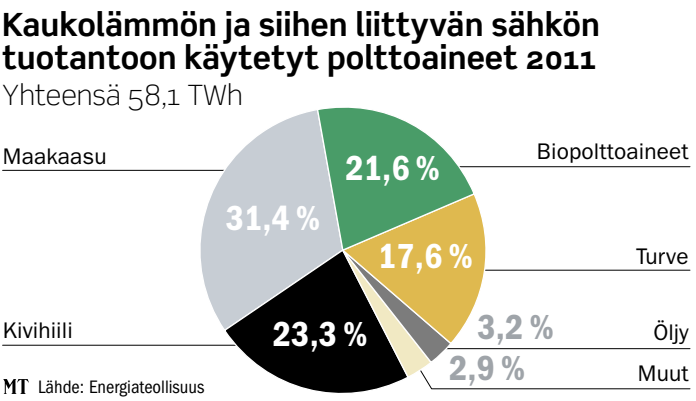
Laitoksessa voisi polttaa myös turvetta, mutta sitä ei ole riittävästi lähiseudulla.

Haikaraisen mukaan puupolttoaineen hinta on kilpailukykyinen. ”Hakkeen hinta on kyllä noussut viime vuosina, mutta niin ovat muidenkin polttoaineiden.”

Fortum Heat toimii Joensuun ja Järvenpään lisäksi Espoossa, Nokialla ja Naantalissa. Käytetystä polttoaineesta liki puolet on kivihiiltä, neljännes kaasua ja loput puuta.

Joensuun bioöljy korvaa polttoöljyä

Puun osuutta lisää Joensuussa tänä vuonna valmistuva pyrolyysitekniikkaa käyttävä bioöljylaitos, jolla korvataan raskasta polttoöljyä. Sitä kuluu huippu- ja varavoimalaitoksissa.

Yhtiöt epäävät korvauksia sähkötarkastuksen laiminlyönnistä

Vakuutusyhtiöt aikovat evätä vahingonkorvauksia entistä herkemmin, jos tulipalo syttyy maatilalla sähkölaitteista, joiden tarkastuksia ei ole tehty.

Laki velvoittaa tekemään sähkötarkastukset 15 vuoden välein, jos pääsulakkeen koko maatilalla on yli 35 ampeeria. Vakuutusyhtiöt liittivät määräyksen suojeluohjeisiinsa.

”Puhutaan viranomaisten vaatimuksesta”, liiketoimintapäällikkö **Juha Helander** Lähi-Tapiolasta korostaa.

Laiminlyönnin seurauksia pohditaan

Suojeluohjeissa on Helanderin mukaan nyt paha uskottavuusongelma.

Laiminlyönnin takia korvauksia piennennetään vain harvoin. Silloin korvaus pienenee yleensä 20 prosenttia.

Vakuutusala onkin tiettävästi yhteistuumin tiukentamassa suojeluohjeiden noudattamista.

Finanssialan keskusliitosta ei haluta kommentoida asiaa.

”Yhtiöt kilpailevat markkinoilla ja tekevät omat vakuutukset sekä suojeluohjeensa”, johtava asiantuntija **Petri Mero** vastaa.

Tuotepäällikkö **Teppo Raininko** Pohjola Vakuutuksesta pitää laiminlyöntinä, jos sähkölaitteiden määräaikaistarkastus jää tekemättä.

”Arvioimme laiminlyönnin ja vahingon syntymisen välisiä syitä ja seurauksia”, Raininko sanoo.

Pohjola Vakuutus voi alentaa vahingonkorvausta sen mukaan, aiheuttiko laiminlyönti vahingon tai pahensiko se vahingon seurauksia: ”Kuinka keskeisessä roolissa laiminlyönti ja sen törkeys oli vahingon lopputuloksen kannalta.”

Kuukauden myöhästyksistä ei Pohjolassa sakoteta. Korvaus pienenee merkittävästi, jos tarkastus myöhästyy vuosi.

Fortumin Järvenpään lämpövoimalaitoksessa aloitetaan hakkeen koepoltot tammikuussa. Puu korvaa kaasua ja öljyä.

Erkki Kalijärvi tekee sähkötarkastuksia Ilmajoen maatilolla.

Sähkölaitteiden määräaikaistarkastuksista säädettiin ennen vuosituhannen vaihtumista. Alkuvaiheessa tarkastajia oli vaikea saada, muttei ole enää.

Sähkölaitteista puolet tilapaloista

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes valtuuttaa Suomessa yli sata henkilöä tekemään sähkö-

tarkastuksia. Sähköurakoitsija **Erkki Kalijärvi** Ilmajoelta on yksi heistä.

”Neljällä maatilalla viidestä sähkötarkastukset ovat koko-

naan tekemättä”, Kalijärvi arvioi.

Vakuutusyhtiöiden edustajat eivät Rainingon mukaan pitkään edes huomanneet kysyä määräaikaista sähkötarkastuksista, onko niitä tehty. ”Nyt osataan ja kysytään.”

Maatilojen tulipaloista yli 60 prosenttia aiheutuu sähkölaitteiden vioista. Ne aiheuttavat eniten paloja. Vahingot voivat nousta mittaviksi.

Pohjola Vakuutus teki viime vuonna monta satia sähkölaitteiden kuntotarkastusta. Toimintaa jatketaan. Kilpailija tekee vastaavaa huolenpitoa.

Liiketoimintajohtaja **Matti Hallila** Lähi-Tapiolasta vaatii maatilojen sähkötarkastuksia viiden vuoden välein. Yhtiö palkitsee jo maksuunlennuksin rytmien vaihtajat.

”Maatilojen sähköturvallisuudessa on paljon korjattavaa”, Hallila perustelee.

JUHANI VIITALA

PTT:N TALOUSTUTKA

Sokeriverolla ylipaino-ongelma kuriin?

Lapsena lopetin ketsupin syömisen moneksi vuodeksi, kun hammaslääkäri kertoi, että ketsupissa on piilosokeria. Silloin taisin kyllä ajatella, että piilosokeri on eri asia kuin tavallinen sokeri. Ja paljon vaarallisempaa.

Piilosokeria tai ei, monessa tuotteessa on sokeria enemmän kuin äkkiä tulee ajatelleeksi. Jokin aika sitten luin tavallisen limsapullon ravintosisällön vähän enemmän ajatuksella. Virvoitusjuomassa on noin kymmenen prosenttia sokeria. Käytännössä se tarkoittaa, että nykyisin kovin yleisessä 1,5 litran limsapullossa on normaali juomalasillinen sokeria. Se pisti miettimään. Ei ole mitenkään harvinaista, että juon puolentoista litran limsapullon illassa. Eikä se tunnu missään.

Lasillista sokeria en kyllä missään olosuhteissa lusikoisi suuhuni sellaisenaan. Ajatuskin tuntuu puistattavalta, vaikka järki sanoo, että vastaavia määriä sokeria tulee nauttineeksi muidenkin tuotteiden mukana. Esimerkiksi leivonnaisissa tai karkeissa saattaa olla huomattavan paljon sokeria.

Sokeri lihoittaa. Sitä mieltä on oltu kai aina, kun tällaisia asioita on edes mietitty. Lisäksi sokeri aiheuttaa hammassairauksia. Toki sokerilla on myös myönteinen puolensa. Siitä saa nopeasti energiaa ja esimerkiksi kriisitilanteissa se saattaa olla tosi tärkeää. Merkittävä osa huoltovarmuuden turvaamiseksi varastoitavasta energiasta onkin sokeria.

Liiallinen sokerin käyttö on kuitenkin koko lailla yksiselitteisesti terveydelle haitallista. Sitä kautta se aiheuttaa kustannuksia yhteiskunnalle. Nämä kustannukset on helppo nähdä ylimääräisinä tai turhina, koska ylenmääräinen sokerin nauttiminen ei lisää kenenkään hyvinvointia. Siksi yhteiskunnan on perusteltua yrittää puuttua sokerinkulutukseen.

Yhteiskunnan kannalta helpoin tapa puuttua sokerinkulutukseen on alkaa verottaa sokeria, vaikkapa nyt limsoihin lisättynä.

Mutta onko varmaa, että sillä saadaan aikaan oikeita vaikutuksia? Ei tietenkään. Jos sokerilimsojen hinnat nousevat verotuksen seurauksena, moni saattaa alkaa juoda enemmän terveellisiksi miellettyjä mehuja.

Appelsiinihimsasta appelsiinitäysmehuun siirtyminen ei kuitenkaan ole muutos parempaan, sillä mehussa on ihan yhtä paljon sokeria, vaikkei sitä siihen olekaan lisätty. Lisäksi virvoitusjuomateollisuus voisi lisätä markkinointipanostuksiaan ja saada kaaliimmaksi muuttuneen himsan kulutuksen kasvuun.

Jokainen meistä voi kuitenkin osaltaan tehdä omat ratkaisunsa ja muuttaa omia kulutustottumuksiaan piirun verran terveellisempään suuntaan. Näin uuden vuoden kunniaksi lupaan ainakin itse tehdä niin.

TAPANI YRJÖLÄ on PTT:n maatalous-ekonomisti.

tapani.yrjola@ptt.fi

MTK polkaisee alkuun yhdistysten vuoden

MTK:n yhdistysten vuosi käynnistyy neljällä alueellisella aloitustilaisuudella. Niissä pohditaan ryhmätöissä vuoden käytännön toimia yhdistyksissä.

Tilaisuuksiin osallistuvat tuottaja- ja metsänhoitoyhdistysten puheenjohtajat sekä tuottajayhdistyksen sihteeri ja metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja. Paikalla joka tilaisuudessa on myös keskusliiton puheenjohtajat sekä oman alueen liittojen johto.

Ensimmäinen aloitustilaisuus on tällä viikolla Itä-Suomessa Kuopiossa. Etelän, pohjoisen ja lännen tilaisuudet pidetään tammikuun loppupuolella ja helmikuun alussa.

Yhdistysten ääni kuuluu vuoden suunnittelussa

”Ennen kaikkea haluamme kuulla, miten yhdistykset itse haluavat kehittää toimintaansa entistä vahvemmaksi”, MTK:n johtokunnan puheenjohtaja **Juha Marttila** sanoo.

Yhdistysten vuotta on valmisteltu työryhmässä, jota johtaa **Timo Kankaanpää**. Työryhmässä on yhdistysten, liittojen ja keskusliiton edustajia.

Aloitustilaisuuksissa tehdään selkoa, mitä yhdistysten vuodelle on suunniteltu. Ryhmätöissä osallistujat pohtivat yhdistysten tehtävää ja sen vahvistamista sekä ideoivat vuoden aikana toteutettavaa jäsentapahtumaa.

”Paikalliset yhdistykset ovat MTK:n vankka perusta ja voimavara. Ne ovat myös jäsenelle läheisin yhteys järjestöön”, Marttila painottaa.

”Ilman aktiivisia yhdistyksiä järjestöltämme puuttuisi kivi-jalka.”

HEIKKI VUORELA

Labradorinnoutaja jälleen suosituin rotu

Kennelliiton tilastojen mukaan Suomessa rekisteröitiin viime vuonna eniten labradorinnoutajia. Toiseksi suosituin rotu oli saksanpaimenkoira ja kolmanneksi suosituin kultainenoutaja.

Vuonna 2012 Suomessa rekisteröitiin yhteensä lähes 50 000 koiraa.

Kymmenen suosituimman koirarodun listalla tapahtui viime vuonna vain vähän muutoksia edellisvuoteen nähden. Labradorinnoutaja ja saksanpaimenkoira pitivät paikkansa listan kärkisijoilla.

Edellisvuoden neljänneksi suosituin rotu kultainenoutaja nousi viime vuonna kolmanneksi suosituimmaksi. Se tiputti suomenajokoiran viime vuoden neljänneksi suosituimmaksi.

Vuonna 2012 jämtlannipystykorva, suomenlapinkoira, harmaa norjanhervikoira ja shetlanninlammaskoira olivat edellisvuoden tapaan sijoilla 5–8.

Kääpiösnautseri nousi kymmenenneltä sijalta viime vuoden yhdeksänneksi suosituimmaksi roduksi, ja kymmenenneksi putosi edellisvuoden yhdeksänneksi suosituin jackrussellinterrieri.

Labradorinnoutaja oli suosituin koirarotu myös vuonna 2011.

Etenkin suomenajokoiran ja suomenlapinkoiran rekisteröinnit laskivat viime vuonna. Suomenajokoiria rekisteröitiin 102 ja suomenlapinkoiria 170 vähemmän kuin vuonna 2011.

Kaiken kaikkiaan vuonna 2012 rekisteröitiin hieman yli 250 koiraa vähemmän kuin edellisvuonna.

MT